

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 72079556-610- 611
Konu : Soru Önergesi (7/65210)

18.07.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.06.2022 tarihli ve 1027294 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Burdur Milletvekili Sayın Dr. Mehmet GÖKER tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/65210 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur. Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni (3 sayfa)

**Burdur Milletvekili Sayın Dr. Mehmet GÖKER'e Ait 7/65210 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni**

Bakanlığımızca, Sosyal Yardımlaşma Dayanışma (SYD) Vakıfları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza yönelik olarak başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda çeşitli sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Doğum Yardımı; 633 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek-4'üncü maddesi doğrultusunda 15 Mayıs 2015 tarihi itibarıyla uygulanmaya başlamıştır. Bu hükme göre Türk vatandaşlarına ve mavi kartlılara, canlı doğan birinci çocuğu için 300 TL, ikinci çocuğu için 400 TL, üçüncü ve sonraki çocukları içinse 600 TL tutarında bir defaya mahsus doğum yardımı ödemesi yapılmaktadır. Bu kapsamda 2021 yılında Türkiye genelinde 931.949 çocuk için 402,08 Milyon TL tutarında ödeme yapılmıştır.

Çoklu Doğum Yardımı Programı; çoklu doğum ile dünyaya gelen çocukların bulunduğu muhtaç hanelerin beslenme ve öz bakım ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla hayattaki 0-24 aylık her bir çocuğa (iki ve üzeri), Sağlık Bakanlığının Çocukluk Dönemi Aşı Takviminde yer alan aşılardan süresi içinde yaptırılması kaydıyla, aylık 215 TL nakdi yardım yapılmaktadır. Bu kapsamda 2021 yılında Türkiye genelinde 8,59 Milyon TL ödeme gerçekleştirilmiştir.

Öksüz ve Yetim Yardımı; 3294 sayılı Kanun kapsamında ihtiyaç sahibi olan annesi, babası veya her ikisi de vefat etmiş çocuklar için yapılan nakdi yardımdır. Aylık ödeme tutarı 300 TL'dir. Öksüz ve Yetim Yardımı kapsamında 2021 yılında Türkiye genelinde 51.232 kişiye 74,09 Milyon TL tutarında ödeme yapılmıştır.

Şartlı Eğitim Yardımı; sosyal güvencesi olmayan ve 3294 sayılı Kanun kapsamında ihtiyaç sahibi olan ailelere, çocukların örgün eğitime devam etmeleri ve okulun açık olduğu aylarda bir ay içerisinde 4 günden fazla devamsızlık yapmamaları şartıyla yapılan yardımlardır. Yardım programına ilişkin tutarlar şu şekildedir: İlköğretime devam eden erkek öğrenci için aylık 55 TL, kız öğrenci için aylık 60 TL, ortaöğretime devam eden erkek öğrenci için aylık 70 TL, kız öğrenci için aylık 90 TL'dir. Şartlı Eğitim Yardımı kapsamında 2021 yılında Türkiye genelinde 2.128.750 fayda sahibine 898,61 Milyon TL tutarında ödeme yapılmıştır.

Şartlı Sağlık Yardımı; sosyal güvencesi olmayan, 3294 sayılı Kanun kapsamında ihtiyaç sahibi durumunda bulunan ailelere çocuklarını sağlık kontrolüne göndermeleri, anne adaylarının ise hamilelik süresince sağlık kontrolüne gitmeleri ve doğumlarını hastanede yapmaları şartıyla yapılan yardımlardır. Yardım tutarları gebelik döneminde aylık 100 TL, çocuk için aylık 55 TL, doğumun hastanede yapılması halinde bir seferlik 150 TL ve şartlı lohusalık için doğumu takip eden ilk 2 ay süresince aylık 150 TL'dir. Şartlı Sağlık Yardımları kapsamında 2021 yılında Türkiye genelinde 1.230.012 kişiye 494,08 Milyon TL tutarında ödeme yapılmıştır.

2022 yılı Nisan ayı itibarıyla Elektrik Tüketim Desteği Programının kapsamı genişletilerek program iki bileşen şeklinde uygulanmaktadır. Asgari Elektrik Tüketim Desteği Bileşeni ile 3294 sayılı Kanun ve 2022 sayılı Kanun kapsamındaki düzenli sosyal yardım programlarından faydalanan ihtiyaç sahibi hanelere elektrik fatura giderlerine destek olmak amacıyla hanedeki kişi sayısına göre 150 kW/h karşılığı tutarına kadar aylık destek verilmektedir.

Tıbbi Cihaz Elektrik Sarf Desteği Bileşeni kapsamında ise kronik hastalığı nedeniyle cihaza bağımlı hasta vatandaşların bulunduğu ve SYD Vakıflarınca ihtiyaç sahibi olduğu tespit edilen hanelere ve 2828 sayılı Kanun kapsamında evde bakım aylığı alan ve kronik hastalığı nedeniyle cihaza bağımlı olan hanelerden SYD Vakıflarınca 3294 sayılı Kanun kapsamında ihtiyaç sahibi olarak tespit edilen hanelere hasta başına aylık 150 kW/h karşılığı tutarınca destek sağlanmaktadır. Yardım programı kapsamında ülkemiz genelinde 2021 yılı ödeme listeleri dikkate alındığında 2.476.399 hane için 2.575.536.604 TL tutarında kaynak tahsis edilmiştir.

Doğal Gaz Tüketim Desteği; 3294 sayılı Kanunu kapsamında olan veya dönemsel ihtiyaç sahibi olup temel ihtiyaçlarını karşılayamayacak durumda oldukları SYD Vakıflarınca belirlenen hanelere sunulmaktadır. Tutarlar bölgenin iklim koşullarına göre ısıtılma harita temel alınarak hazırlanan liste kapsamında hane başı 2022 yılı için yıllık 450 TL ile 1.150 TL arasında değişiklik göstermektedir.

Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Düzenli Nakit Yardım Programı; muhtaç durumdaki eşi vefat etmiş kadınlara 3294 sayılı Kanun kapsamında şartları devam ettiği süre içerisinde aylık 500 TL olarak düzenli yardım verilmektedir. Bu kapsamda ülkemiz genelinde 2021 yılında 98.530 kişiye 332,1 Milyon TL tutarında ödeme yapılmıştır.

Muhtaç Asker Ailesi Yardımı; vatani görevini yerine getirmekte olan askerlerimizin, sosyal güvencesi olmayan ve 3294 sayılı Kanun kapsamında ihtiyaç sahibi ailelerinin askerlik görevi süresince desteklenmesi için aylık 500 TL düzenli nakdi yardım verilmektedir. Bu kapsamda ülkemiz genelinde 2021 yılında 87.056 haneye 143,9 Milyon TL tutarında ödeme yapılmıştır.

Muhtaç Asker Çocuğu Yardımı; 3294 sayılı Kanun kapsamında ihtiyaç sahibi olan ve babası askerde olan 18 yaşından küçük çocuklara yapılan nakdi yardımlar olup aylık ödeme tutarı 200 TL'dir. Bu kapsamda ülkemiz genelinde 2021 yılında 7.309 kişiye 4,07 Milyon TL tutarında ödeme yapılmıştır.

Evde Bakım Yardımı; 2828 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesi uyarınca Engelli Sağlık Kurulu Raporunda tam bağımlı/ağır engelli ibaresi olan ve hanede kişi başına düşen geliri net asgari ücretin 2/3'ünün altında bulunan engelli bireylerin evde bakımlarının sağlanması adına verilmektedir. Bu kapsamda 2021 yılında 530.812 kişi evde bakım yardımından yararlanmış ve toplamda 10.956.992.147 TL ödeme yapılmıştır.

Yaşlı Aylığı; 2022 sayılı Kanun kapsamında sosyal güvencesi olmayan ve aylık bağlanacak kişinin kendisi ve eşi dikkate alınmak suretiyle kişi başına düşen aylık geliri net asgari ücretin 1/3'ünden (2022 yılı için 1.417,80 TL) az olan 65 yaş üstü vatandaşlarımıza verilmekte olup bahse konu aylığın tutarı 01.01.2022-30.06.2022 dönemi için 1.084,55 TL'dir. Bu kapsamda ülkemiz genelinde 2021 yılında 836.665 kişi için 7.458.919.533 TL tutarında ödeme yapılmıştır.

Engelli Aylığı; 2022 sayılı Kanun kapsamında %40 ve üzeri oranda engelli raporu olan, sosyal güvencesi olmayan ve hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık geliri, asgari ücretin aylık net tutarının 1/3'ünden (2022 yılı için 1.417,80 TL) az olan Türk vatandaşlarına 01.01.2022-30.06.2022 döneminde %40-%69 arası engel oranı için 865,76 TL, %70 ve üzeri engel oranı için 1.298,63 TL aylık bağlanmaktadır.

Ayrıca 18 yaşından küçük, özel gereksinim düzeyi en az hafif düzeyde olan veya %40 ve üzeri oranda engelli olan yakını bulunan, sosyal güvencesi olmayan ve hane içinde kişi başına

düşen aylık geliri asgari ücretin aylık net tutarının 1/3'ünden (2022 yılı için 1.417,80-TL) az olan vatandaşlarımıza yönelik 865,76 TL tutarında engelli yakını aylığı bağlanmaktadır.

Ülkemiz genelinde 2021 yılında, %70 ve üzeri Engelli Aylığı kapsamında 279.757 kişi için 2.800.319.972 TL, %40-%69 Engelli Aylığı kapsamında 351.998 kişi için 2.350.745.049 TL, Engelli Yakını Aylığı kapsamında 98.116 kişi için 620.266.176 TL yardım yapılmıştır.

633 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve 28 Aralık 2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Genel Sağlık Sigortası (GSS) Kapsamında Gelir Tespiti, Tescil ve İzleme Sürecine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik doğrultusunda; GSS gelir testi işlemleri SYD Vakıfları tarafından Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sistemi (BSYBS) üzerinden yürütülmekte olup, bu kişilerden SGK tarafından tescil edilenlerin GSS primleri Bakanlığımızca ödenmek suretiyle genel sağlık sigortasından yararlandırılmaları sağlanmaktadır. Bu kapsamda ülkemiz genelinde 2021 yılında 9.482.940 kişi için 34.473.957.571 TL ödeme gerçekleştirilmiştir.